

ע"פ 57245/07/17 - חסן אגבאריה נגד מדינת ישראל - המשטר לאיכות הסביבה- המשטרה הירוקה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 57245-07-17 אגבאריה נ' משטרה ירוקה
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט אמיר טובי
המערער חסן אגבאריה
נגד המשיבה מדינת ישראל - המשטר לאיכות הסביבה- המשטרה הירוקה
החלטה

1. בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בחדרה (כב' השופטת ה' אסיף), מיום 24.7.17, לפיה נדחתה בקשת העורר לבטל את הודעת איסור השימוש ברכב, שניתנה בהתאם לסעיף 12א(א) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: "החוק").
2. בהחלטתו ציין בית משפט קמא כי העורר מודה כי הוא החזיק, השתמש ומי שנהג ברכב במועד הרלבנטי. העורר גם הודה בכך ששפך את תכולת המשאית במקום הנטען אלא שלטענתו לא מדובר בפסולת אלא במילוי שהושאר במקום על מנת ליישר את השטח, לפי בקשת הבעלים. בית משפט קבע כי הטענה לפיה הבעלים של השטח שבו הושלכה הפסולת הוא עבד כיוואן נטענה מבלי להציג לכך כל ראיה. כך גם הטענה לפיה אותו אדם ביקש מאחרים להשליך פסולת בשטחו. צוין כי הוצגה תמונה שבה רישום, ממנו עולה כביכול, כי בעל המקרקעין מבקש להשכירם. בית משפט קמא הוסיף כי חרף טענות העורר כאילו אין המדובר בפסולת בניין אלא בחומרי מילוי, הרי שהעורר עצמו פינה את הפסולת לאתר פסולת בניין. מכאן המסקנה כי ידע שאכן מדובר בפסולת בניין. לעניין זה, הפנה בית משפט קמא גם לתמונות שהציג נציג המשיבה מתוך תיק החקירה.
3. בית משפט קמא דחה גם את טענת העורר לאכיפה בררנית, בציינו כי המשיבה מבצעת אכיפה כלפי מי שהיא יכולה לזהות. בענייננו, שפך העורר את הפסולת אל מול עיניו של פקח מטעם המשיבה, דבר שאיפשר זיהויו בקלות. בשולי החלטתו ציין בית משפט קמא כי על בית המשפט לתת ידו כנגד התופעה שבה מושלכת פסולת בניין בכל מקום ומקום, תוך ניסיון של משליך הפסולת לחסוך הוצאות, וזאת תחת להביא את הפסולת לאתר מורשה. לפיכך, נדחתה בקשת העורר לבטל את הודעת איסור השימוש, ומכאן הערר שבפניי.
4. בהודעת הערר טען העורר כי שגה בית משפט קמא עת דחה את טענת ההגנה מן הצדק שהעלה. לדבריו, מדובר באכיפה בררנית של המשיבה, המצדיקה את ביטול הודעת איסור השימוש.

עוד טען העורר כי הוא הסיר את המחדל באופן מיידי וצירף אישור על פינוי הפסולת שהושלכה על ידו. בנוסף, צירף תמונות של השטח לפני הפינוי ואחריו, מהן התעלם בית משפט קמא כליל.

עוד נטען כי בית משפט קמא לא התייחס לטענה לגבי היותו של השטח, שטח פרטי בו לא עובר כל אדם זר. כן לא התייחס בית משפט קמא לכך שהעורר נעדר כל עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק.

לפיכך, סבור העורר כי יש להורות על ביטול הצו האוסר עליו שימוש ברכב או לכל הפחות, להורות על קיצור תקופת תוקפו.

5. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערר תוך שציינה כי בית משפט קמא התבסס על החומר הראיתי שהוצג בפניו וקבע כי לא נפל כל פגם בהחלטה האוסרת את השימוש ברכב. מדובר בהשלכת פסולת בשטח שהוא ברשות הרבים, הגובל בכביש ראשי. לגבי הסרת המחדל, טענה המשיבה כי עיון בתצלומים מיום 27.7.17 מלמד כי קיימת עדיין פסולת במקום וחלק מהתמונות מציגות קרשים כחולים שתאמו את הקרשים שהיו במועד ההשלכה.

בהתייחס לקיצור תקופת האיסור ציינה המשיבה כי המחוקק יצר איזון שעה שקבע שאיסור השימוש לא יעלה על 30 ימים. באיזון האינטרס הפרטי של הנהג או בעל הרכב אל מול האינטרס הציבורי, יש מקום להעדיף את האינטרס הציבורי ולהורות על איסור השימוש לפרק הזמן שנקבע על ידי המחוקק. עוד נטען כי לא מתקיימות כל נסיבות מיוחדות שיש בהן כדי להצדיק קיצור פרק הזמן שבו יעמוד איסור השימוש בתוקפו.

6. לאחר שבחנתי טענות הצדדים ושקלתי את מכלול הנסיבות, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

7. סעיף 12א(א) לחוק מורה כדלקמן:

"היה למפקח שמונה לפי חוק הגנת הסביבה יסוד להניח כי נעברה לעיניו עבירה לפי סעיף 13(ג)1א(א) באמצעות רכב או מרכב, רשאי הוא למסור לנוהג ברכב הודעה האוסרת את השימוש בו לתקופה שלא תעלה על 30 ימים וליטול את רישיון הרכב לאותה תקופה; בהודעה תצוין הסיבה לאיסור השימוש ברכב ולנטילת הרישיון.

סעיף 13(ג)1א(א) עניינו במי שמשליך פסולת גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטות רכב, פסדים או צמיגים, בניגוד להוראות סעיף 2. סעיף 2 לחוק מורה כי "לא ישליך אדם פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, ולא ילכלך את רשות הרבים"

8. בענייננו, קיימות ראיות לכאורה לכך שהעורר השליך פסולת בניין או פסולת גושית ברשות הרבים ביום 18.7.17. מעשה ההשלכה תועד בצילומי הפקח שנכח בשטח ומפורט בדו"ח הפעולה של המשטרה מיום 19.7.17.

בהתאם לסעיף 1 לחוק, "רשות הרבים" הוא כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו לעובר בו למעשה. לא מצאתי כל יסוד לטענת העורר כי לא מדובר ברשות הרבים. די לעיין בצילומים כדי להיווכח שלא מדובר במקום מגודר או במקום שהכניסה אליו נאסרה על הציבור בכל צורה שהיא. בנוסף, התמונות מלמדות כי המקום בו הושלכה הפסולת מצוי בצמוד לכביש מבלי שיש כל גדר או מניעה אחרת לגשת ולעבור בשטח האמור. ברע"פ 8478/10 **אליאס נ' מדינת ישראל** (24.11.2010) נאמר כי:

"המחוקק אימץ הגדרה רחבה, לפיה גם אם נמצא שטח בבעלות פרטית, כפי שנטען בענייננו, ניתן לראות בו רשות הרבים לעניין החוק וההוכחה היא אמפירית, לא פורמליסטית. הדעת נותנת כי התכלית שביסוד הדברים היתה, שלא לאפשר היווצרות של 'חורים ברשת' על ידי ויכוחים אם המדובר במקרה פלוני בשטח פרטי או בשטח ציבורי, ולצמצם לשאלה אם אכן משתמש הציבור בפועל בשטח המדובר".

בענייננו, די בעובדה שהשטח אינו מגודר ומצוי בסמוך לנתיב תחבורה, על מנת למלא אחר ההגדרה של "רשות הרבים" בחוק.

9. אף הטענה לאכיפה בררנית דינה להידחות, שכן אין זה השלב להעלאתה. ככל שיוגש כנגד העורר כתב אישום, הוא יהיה רשאי להעלות טענה זו בלבד שיציג מסד ראייתי שיתמוך בה. אין די בהעלאת הטענה באופן סתמי ללא כל עיגון וביסוס בראיות. העובדה שאחרים השליכו פסולת באותו מקום קודם להשלכת הפסולת על ידי העורר, אין בה כדי ללמד על אכיפה בררנית.

10. לא זו אף זו, לא מצאתי כי בענייננו מתקיימים טעמים שיצדיקו את קיצור התקופה שנקבעה בהחלטת המשיבה. לא זו בלבד שלא הוצגו כל ראיות לנזקים מיוחדים וחמורים שייגרמו לעורר היה ותקופת איסור השימוש תעמוד על כנה, אלא שיש גם הצדקה להותיר את התקופה בעינה, נוכח גישתו המחמירה של בית המשפט לפגיעה בסביבה וחשיבות הערך של שמירה על אוצרות טבע ואיכות הסביבה. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בבג"צ 4128/02 **אדם טבע ודין נ' ראש הממשלה**, פ"ד נח(3), 503, שם נקבע כי:

"האדם הוא חלק מסביבתו. הוא מקיים עם סביבתו יחסי גומלין. הוא משפיע על סביבתו והוא מושפע ממנה. הקרקע, המים, האוויר, הם היסודות לקיום האנושי. במסגרתם מנהלים הפרט והחברה את כל מעגל החיים. הם הבסיס לקיום הפיזי. הם הבסיס לקיום הרוחני. איכות החיים נקבעת על פי איכות הסביבה. אם לא נשמור על הסביבה, הסביבה לא תשמור עלינו. מכאן החשיבות הרבה - לכל פרט ופרט ולחברה ככלל - בשמירה על איכותה של הסביבה בה מתנהלים חיינו".

11. העובדה שלעורר אין הרשעות קודמות וזו הסתבכותו הראשונה עם רשויות החוק, אין בה לבדה כדי להצדיק קיצור תקופת איסור השימוש.

12. נוכח מקבץ האמור, אני מורה על דחיית הערר.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לצדדים.

נציג המשיבה יסור ללשכתי לקבלת תיק החקירה מידי העוזרת המשפטית.

ניתנה היום, ד' אב תשע"ז, 27 יולי 2017, בהעדר הצדדים.